

11.12.2024

Ärende/19

§ 283

Ledamoten Nasima Razmyars motion om ett minnesmärke över Kaija Saariaho

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nasima Razmyr och 54 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden hedrar kompositören Kaija Saariahos livsverk med en staty eller ett motsvarande minnesmärke.

I princip förhåller sig stadsstyrelsen mycket positiv till att uppföra ett minnesmärke över Kaija Saariaho. Saariahos livsverk som kompositör och konstakademiker var internationellt imponerande. Hon lämnade ett bestående spår i musikhistorien och hennes konst inspirerar konstnärer över hela världen. Saariaho förespråkade uppskattning av konstnärers arbete och framhöll konstens och kulturens betydelse i samhället och i människors liv.

Staden uppför inte personminnesmärken själv utan får dem som donation. Stadsstyrelsen uppmanar därför att fortsättningsvis söka en lösning med aktörer som är intresserade av projektet. För att främja projektet behövs en donator som tar ansvaret för planeringen och förverkligandet av minnesmärket samt sörjer för den nödvändiga finansieringen och ansöker om tillstånd. Det är möjligt att förverkliga minnesmärket genom privat finansiering, donationsmedel eller till exempel genom en medborgarinsamling. Minnesmärket kan planeras på beställning eller genom en tävling.

Staden kan främja minnesmärkesprojektet genom att föra samman relevanta aktörer. Helsingfors konstmuseum HAM kan med sin expertis på offentlig konst hjälpa till med planeringen av konstverket. Stadsmiljösektorn kan söka en lämplig plats för minnesmärket i ett område som staden besitter och ge råd i tillståndsärenden. Om minnesmärket uppfyller de konstnärliga kriterierna, vilket i detta fall är mycket möjligt, kan HAM föreslå att konstverket infogas i stadens konstsamling. I så fall tar staden hand om minnesmärkets underhåll.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

11.12.2024

Ärende/19

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 739

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

18.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuun itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkkialoitteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvä.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

11.12.2024

Ärende/19

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibeliuksen muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

11.12.2024

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkkin aikaansaamiseksi.

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saariaho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Aleksi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi